A simple protocol for the worship of the god Kumāra

देव-देवं नमस्यामि कुमारं वरमच्युतम् । कार्त्तिकेयं दुराराध्यं वह्नि-तेजः समुद्भवम् ।।

1 मन्त्राणि

1.1 ध्यानम्

ॐ सिन्दूरारुण-कान्तिम् इन्दु-वदनं केयूर-हारादिभिर् दिव्यैराभरणेर् विभूषित-तनुं स्वर्गस्य सौख्य प्रदम् । अम्भोजाभय-शक्ति-कुक्कुटधरं रक्ताङ्ग-रागांशुकं सुब्रह्मण्यम् उपास्महे प्रणमतां भीतिप्रणाशोद्यतम् ॥

Om. He is of vermilion color and his face is beautiful as the moon; his body is adorned with beautiful armlets, garlands, and shining ornaments and he provides heavenly joy. His hands hold a lotus, the abhaya-mudrā, the spear and the cock banner; he is raimented in red, anointed with red unguent and he destroys the fears of his worshipers.

1.2 मूलमण्त्राणि

```
ॐ कं क्षं कं कार्त्तिकेयाय फट् ॥
ॐ श्रीं हीं क्रीम् ऐं सौं शरवनभवाय नमः ॥
ॐ वचद्भवे नमः ॥
ॐ भुवे नमः स्वाहा ॥
ॐ षं षण्मुखाय नमः ॥
ॐ श्रीम् ए इ उ न श्रीं रीं कुमाराय नमः ॥
```

1.3 गायत्री

ॐ तत्-कुमाराय विदाहे कार्त्तिकेयाय धीमहि । तन्नः स्कन्दः प्रचोदयात् ॥

May we know of that Kumāra, [hence] we focus upon Kārttikeya. May that Skanda impel us.

1.4 कुमार-वन्दनम्

ॐ जयन्ताय नमः । ॐ अग्निवेश्याय नमः । ॐ कृत्तिकापुत्राय नमः । ॐ भुतपतये नमः । ॐ सेनान्ये नमः । ॐ गुहाय नमः । ॐ हेमशूलय नमः । ॐ विशालाक्षाय नमः ॥

1.5 षष्ठी-वन्दनम्

ॐ षष्ठमै नमः । ॐ देवसेनायै नमः । ॐ बिडालवहनायै नमः । ॐ कौमार्यै नमः । ॐ विशाखायै नमः । ॐ षण्मुखायै नमः ॥

1.6 अस्त्र-सहित-सर्व-देव-वन्दनम्

ॐ स्कन्दाय ब्रह्मण्याय देवसेनापतये मेरुर्-इवाचलाय शक्ति-हस्ताय नमः। ॐ शक्ताय त्रिदशनां महेश्वराय पाण्डूर-गज-वाहनाय वज्र-हस्ताय नमः। ॐ विष्णवे वासुदेवाय दानव-सुदनाय चक्र-हस्ताय नमः। ॐ अग्नये हुताशनाय शक्ति-पाणये नमः। ॐ यमाय राजाय काल-दण्ड-हस्ताय नमः। ॐ वरुणाय धर्मराजाय पाश-विचक्र-धराय नमः। ॐ वेश्रवणाय धनेश्वराय शिबिका-धरय नमः। ॐ निर्ऋताय यातुराजाय खद्ग-शक्तिधराय नमः। ॐ वायवे समीरणाय अङ्कुश-हस्ताय नमः। ॐ अश्विभ्यां दीप्यामानौषधि-गृहितृभ्यां नमः। ॐ धात्रे धनुर्-हस्ताय नमः। ॐ जयाय मुसल-हस्ताय नमः। ॐ त्वष्ट्रे महाबलाय पर्वत-धराय नमः। ॐ अंशाय शक्ति-धराय नमः। ॐ मृत्यु-देवाय परशु-हस्ताय नमः। ॐ रुद्राय महादेवाय पिनाक-पाशुपत-धराय नमः। ॐ अर्थम्णे घोर-परिघ-गृहीत्रे नमः। ॐ मित्राय क्षुर-नेमि-चक्र-धराय नमः। ॐ पुष्णे चक्र-पाणये नमः। ॐ भगाय शर-कार्मुक-धराय नमः। ॐ सिवेत्रे निस्त्रिंश-हस्ताय नमः। ॐ मरुद्र्यश् चित्रायुधेभ्यो नमः॥

1.7 कृत्तिका-वन्दनम्

ॐ अम्बा दुला नित्ननी अभ्रयन्ती मेघयन्ती वर्षयन्ती छुपुणिका कुमार-मातृभ्यो नमो नमः ॥

1.8 मातृ-वन्दनम्

ॐ आवेशिनी ह्य अश्रुमुखी कुतुहली हस्तिनी जुंभिणी स्तंभिनी मोहिनी च । कृष्णा विशाखा विमला ब्रह्मरात्री भ्रातृब्य-संघेषु पतन्त्य अमोघास् ताभ्यो वै मातृभ्यो नमो नमः ॥

1.9 तर्पणम्

सनत्कुमारं तर्पयामि । स्कन्दं तर्पयामि । इन्द्रं तर्पयामि । षष्ठीं तर्पयामि । षण्मुखं तर्पयामि । जयन्तं तर्पयामि । विशाखं तर्पयामि । महासेनं तर्पयामि । सुब्रह्मण्यं तर्पयामि । स्कन्दपार्षदांस् तर्पयामि । स्कन्दपार्षदीश्च तर्पयामि ।

1.10 तर्पणम्

1.11 बलिहरणम्

आयातु देवो मम कार्त्तिकेयो ब्रह्मण्यपित्रैः सह मातृभिश् च । भ्रात्रा विशाखेन च विश्वरूप इमम् बिलं सानुचर जुषस्व ॥

May the god Kārttikeya, come with his fathers and mothers. Along with his brother Viśākha, multi-formed, may he with his followers be pleased with this bali of mine.

1.12 प्रार्थना

देवम् प्रपद्ये वरदम् प्रपद्ये स्कन्दम् प्रपद्ये च कुमारम् उग्रम् । षण्णां स्तं कृत्तिकानां षडास्यम् अग्नेः पुत्रं महासेनम् प्रपद्ये ॥

I take refuge in the god, the boon-giver, Skanda , the fierce Kumāra. I take refuge in the son of the six Kṛttikā-s, the six-faced one, the son of Agni, [who is] Mahāsena

2 Vidhi

- 1. The rite may be done on a saṣṭhī day or daily.
- 2. Meditate on Kumāra either mentally or using an idol or the yantra (see below) with the dhyānam till you are able to form a mental image of the deity.
- 3. Then perform japa with one or each of the 6 mūla-mantra-s . If using all six, minimally mutter each mantra $6 \times$. If using just one, do a japa of $108 \times$ or $1008 \times$, as per you capacity. You may keep the count with an akṣamālā with rudrākṣa or sphaṭika beads or with the nodes of your fingers. If you are doing a long japa then you may mark every 10 or 100 with a blade of darbha.
- 4. Thereafter offer arghya with the gāyatrī either with your cupped palms or with a śaṅkha

- 5. Then do the vandanam with either flowers, grains or a spoon of water offered with a darvi at each namaḥ. Preferred flowers are kadamba or arka. Kadamba leaves may also be used. Preferred grains are rice or barley.
- 6. Then offer plain or scented water for tarpaṇa with the darvi. Ghee, tila oil or water mixed with white tila may also be offered.
- 7. Offer bali at the end. It might be in the form of plain rice, rice mixed with white tila, or apūpa or maṇḍaka.
- 8. During the recitation of the prārthanā one may tie a black thread around the wrist of a recipient on behalf of whom you are doing the rite as a rakṣa.

3 Yantra

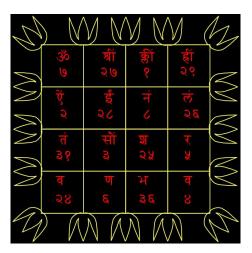

Figure 1: The magic square Kaumāra-yantra

While during the dhyana and the japa one may focus on one of the below yantras (Figure 1 or Figure 2). He may inscribe it on copper, silver or gold or draw it repeatedly on a black stone slab or on a wooden board of bamboo for each performance.

Figure 2: The hexagonal Kaumāra-yantra